„Mislite o tim stvarima“

„Uostalom, braćo, što je god istinito, što god časno, što god pravedno, što god čisto, što god ljubazno, što god hvalevrijedno; je li što krepost, je li što pohvala—to nek vam je na srcu!”

Filipljanima 4:8

Mnogo toga u Bibliji naglašava važnost naših misli i nužnost da pravilno propitujemo naše razmišljanje. U Mudrim izrekama rečeno nam je da je kakav čovjek „onakav kako u sebi misli”. (Mudre izreke 23:7) Drugim riječima, na razvoj našeg karaktera uvelike utječu misli o kojima si dopuštamo razmišljati.

Sveto pismo objašnjava da „nema pravedna baš nijednoga”, jer su „svi su zaista sagriješili i potrebna im je slava Božja.” (Rimljanima 3:10,23). Svi smo naslijedili nesavršenost i grijeh, koji su se prenosili s naraštaja na naraštaj kao posljedica Adamove neposlušnosti Bogu. Apostol Pavao kaže: „Zbog toga, kao što po jednom Čovjeku uđe u svijet grijeh i po grijehu smrt, i time što svi sagriješiše, na sve ljude prijeđe smrt...” (Rimljanima 5:12). Danas naša nesavršenost utječe na nas ne samo fizički nego i mentalno, uključujući i način na koji razmišljamo.

Sadašnji nebeski poziv

U sadašnje vrijeme postoji „nebeski poziv” koji Bog šalje. On poziva pojedince da mu daju svoja srca i dragovoljno prinesu sebe kao žive žrtve koje su

svete, prihvatljive i Bogu ugodne. (Hebrejima 3:1; Mudre izreke 23:26; Rimljanima 12:1) Potaknuti su: „Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da mognete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno.”—Rimljanima 12:2

Shvaćajući da smo nesavršeni i dio grješne ljudske rase, mogli bismo se zapitati može li Bog prihvatiti da mu se mi žrtvujemo. Pavao ohrabrujuće kaže: „Ta gledajte, braćo, sebe, pozvane: nema mnogo mudrih po tijelu, nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. Nego lûde svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake; i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom.”—1. Korinćanima 1:26-29

Gospodin ne kažnjava niti osuđuje one koji ne čuju ili ne odgovaraju na nebeski poziv u sadašnje vrijeme. Oni će imati priliku u kraljevstvu koje će uskoro doći na zemlju, da se „nauče pravednosti.”—Izaija 26:9

Usmjeravanje naših misli

Bog sada djeluje na buduće članove „malog stada”, na one koji su se odazvali nebeskom pozivu. On dopire do njihovih srdaca i nikoga ne prisiljava da vrši njegovu volju. Apostol Pavao piše: „Da, Bog u svojoj dobrohotnosti izvodi u vama i htjeti i djelovati.”—Filipljanima 2:13

Važan dio ovog posla, za koji je svatko od nas pojedinačno odgovoran, je pravilno usmjeravanje naših misli. Misli na kojima se zadržavamo ne smiju se ignorirati, već moramo naučiti disciplinirati i hraniti svoje misli čistom i zdravom duhovnom hranom koja

se nalazi u Božjoj Riječi. (Psalmi 1:1-3; 119:11-18,103-105) Gospodin nas poznaje, ne samo po našim riječima i djelima, već i po našim mislima. (Psalmi 94:11; 139:2) Svete misli dovest će nas do svetih riječi i pravednog ponašanja koje će biti ugodno našem Nebeskom Ocu. Osim toga, što više predajemo svoja „djela JAHVI", to će naše misli biti ispravno utvrđene.—Mudre izreke 16:3

Mudri kralj Salomon napisao je: „A svrh svega, čuvaj svoje srce, jer iz njega izvire život." (Mudre izreke 4:23) U Svetom pismu srce često simbolizira našu volju, namjere i pobude. One upravljaju svim našim mislima, riječima i djelima te ih stoga treba neprestano održavati ispravnima i usmjerenima na Boga. Iako je naša volja sila koja upravlja nama samima, ona je također podložna vanjskim utjecajima. Ako naše misli postanu nečiste, nepravedne ili nesvete, snaga naše volje slabi. Stoga je važno slijediti biblijske pouke o tome kakve misli dopuštamo samima sebi.

Božja Riječ, koja djeluje na naša srca i umove, trebala bi nas voditi da preispitujemo svoje misli. Svaka misao o kojoj razmišljamo imat će utjecaj na naše riječi i ponašanje. Slijedom toga, apostol Pavao nas potiče da nam misli budu posebni predmeti brige, skrbi i budnosti; i nužnost da „zarobljujemo svaki um na pokornost Kristu."—2. Korinćanima 10:5

Važnost ispravnog srca

Za nas je najvažnije razviti srce koje je Bogu ugodno. U svojoj Propovijedi na gori Isus je dao lekciju o važnosti razvijanja dobrog srca. Rekao je: „Dobar čovjek iz dobra blaga srca svojega iznosi dobro, a zao iz zla iznosi zlo. Ta iz obilja srca usta mu

govore." (Luka 6:43-45) Naše srce, vodeći princip našeg uma i misli, predstavlja naš karakter; a naša usta i riječi su vanjski izrazi tog karaktera.

Gospodinovi sljedbenici koji obnavljaju, pročišćavaju i čiste svoja srca nazivaju se „onima koji su posvećeni u Kristu Isusu, pozvani, sveti" i „zajednicom Sina njegova Isusa Krista, Gospodina našega" (1. Korinćanima 1:2,9). Nakon što smo započeli djelo preobrazbe svog srca da bismo činili volju Gospodnju, ključno je svakodnevno preispitivati svaku svoju misao, riječ i djelo.

Zaboravljanje onoga što je iza nas

Ranije u svom pismu braći u Filipima, Pavao nam, govoreći o sebi, pruža vrijedan primjer koji trebamo slijediti: „Ne kao da sam već postigao ili dopro do savršenstva, nego – hitim... Jedno samo: što je za mnom, zaboravljam, za onim što je preda mnom, prežem, k cilju hitim, k nagradi višnjeg poziva Božjeg u Kristu Isusu." (Filipljanima 3:12–14). Pavao nam poručuje da zaboravimo ono što je iza nas, uključujući naše prijašnje zemaljske ambicije i nade. Primijenimo te riječi osobno na sebe i „ovako mislimo."—stih 15

Isus je također poučio važnoj lekciji o opasnosti „osvrtanja" na ono što je iza nas. To se dogodilo kad je svojim učenicima rekao: „Pođi za mnom." Nekoliko njih odgovorilo je bez previše oduševljenja, na što je Isus uzvratio: „Nitko tko stavi ruku na plug pa se obazire natrag, nije prikladan za kraljevstvo Božje."—Luka 9:59–62

Staviti „ruku na plug" bio je izraz koji je označavao poduzimanje određenog posla. Kad netko doslovno ore njivu, od životne je važnosti ne osvrtati se

unatrag, inače će oranje brzo nesretno završiti. Ovdje Isus koristi izraz gledanja unatrag kako bi ukazao na opasnost u želji ili čežnji za bilo kojom od stvari koje su se njegovi sljedbenici već obvezali ostaviti za sobom kako bi ga slijedili.

Prije nego što je Bog uništio grad Sodomu, poslao je anđela da obavijesti Lota i njegovu obitelj. Anđeo im je rekao: „Bježite da život spasite! Ne obazirite se, ... da ne budete zatrti!" (1. Mojsijeva 19:12-17) Sljedećeg jutra, dok je sunce izlazilo, Gospodin je uništio grad Sodomu, ali Lotova žena nije poslušala poruku anđela; „osvrnula se" i umrla. (stihovi 23-26) Lot i njegova obitelj nisu bili optuženi da sudjeluju u zlim postupcima Sodomita. Greška njegove žene bila je u tome što se osvrnula. Ovdje je riječ „osvrnuti" prijevod hebrejske riječi koja znači promatrati sa zadovoljstvom, naklonošću ili brigom.

Isus je svoje sljedbenike upozorio: „Sjetite se žene Lotove!" (Luka 17:32). Drugim riječima, svoje želje i ciljeve trebamo usmjeriti na nebeske, a ne na zemaljske stvari. S tim u vezi, Pavao je napisao: „Za onim gore težite, ne za zemaljskim! Ta umrijeste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu!" (Kološanima 3:2,3). Budemo li vjerni do smrti, „bit ćemo zadovoljni" kad se probudimo u slavnom prvom uskrsnuću (Psalam 17:15; Otkrivenje 20:6). Stoga se nemojmo osvrtati na prijašnje zemaljske ciljeve ili ambicije, već „za onim što je pred nama, prežimo."—za nebeskim stvarima.—Filipljanima 3:13

Misli vođene molitvom

Nužnost molitve kao vodiča naših misli naglašava i apostol Pavao. (Filipljanima 4:6) Ako živimo u bliskom zajedništvu s našim Nebeskim Ocem, trebali

bismo biti toliko zahvalni za njegove naklonosti i blagoslove koje već uživamo da ne tražimo veće blagoslove. Umjesto toga, trebali bismo željeti jednostavno zahvaliti, shvaćajući da smo već primili ne samo više od onoga što smo zaslužili iz Gospodinovih ruku, nego i više nego što smo mogli moliti ili zamisliti.—Efežanima 3:20

Stoga bi naše molbe sve više trebale biti usmjerene na traženje milosti, mudrosti, prilika za služenje Gospodinu i braći te pomoći u oblikovanju našeg karaktera prema uzoru na Božjeg ljubljenog Sina. S takvim mislima možemo se potpuno pouzdati u to da će obećani „mir Božji koji je iznad svakog razuma čuvati srca vaša i … misli u Kristu Isusu." (Filipljanima 4:7). Što više „mir Božji" prebiva u našem srcu, to ćemo lakše uspijevati udaljiti iz svojih misli brige i nemire ovoga svijeta. Čak i kada smo okruženi teškim okolnostima, imat ćemo mir koji počiva na uzvišenoj Božjoj mudrosti i moći.

Propitivanje naših misli

„Mirom Božjim" koji vlada u našim srcima, moramo ispitati sve svoje misli. Kako je lako dopustiti našem palom, nesavršenom, prirodnom umu da se potvrdi. Kada se to dogodi, može brzo dopustiti mislima o zavisti, zauzetosti, ogovaranju, zlobi, svađi, ponosu ili taštini da uđu u naše umove, upijajući naše vrijeme i pažnju. Sve ih treba neprestano odbijati. Umjesto toga, trebali bismo prizvati u svoje umove ispravne i čiste misli. Ako one ispune naš um, učinkovito će zapriječiti put i spriječiti ponovni ulazak zlih misli.—Psalmi 63:5-7; 143:5

Kao što svojemu fizičkom tijelu doslovno osiguravamo hranu kako bismo očuvali njegovo

zdravlje, tako i svojim mislima moramo pružiti duhovnu hranu kako bismo svoj um usmjerili u ispravnom i zdravom smjeru. Takva je duhovna hrana ključna za izgradnju srca i karaktera koji su ugodni Gospodinu.

Je li istinito?

U našem tematskom tekstu Filipljanima 4:8, Pavao objašnjava kako bismo trebali testirati i prosuđivati svoje misli. Započinje izjavom: „Uostalom, braćo, što je god istinito.” Prvo pitanje koje bismo si trebali postaviti u vezi s mišlju koju možda gajimo jest: „Je li to istina?” Ljubav prema onome što je istinito leži u samom temelju pravednog života. Ako suosjećamo s neistinama ili pretjerivanjima ili se zadržavamo na njima, u toj mjeri prljamo svoje srce. Nasuprot tome, ako imamo „bedra opasana istinom”, naša srca i umovi bit će spremni za prihvatljivo služenje Bogu.—Efežanima 6:14

Gospodinov narod bi trebao biti toliko u skladu s pravednošću da bi sve što je lažno ili neistinito u riječima, mislima ili djelima bilo uvredljivo za nas, nanoseći nam bol. Istinoljubivost, dakle, mora biti prvi test koji treba primijeniti na bilo koju stvar prije nego što si dopustimo da o njoj razmišljamo u svom umu. Ne bismo trebali gubiti svoje vrijeme i pažnju jureći za uobraženjima, pogreškama, izmišljotinama ili glasinama. To je neisplativo i može nanijeti veliku štetu i drugima i nama.

Njegovanje istinitih misli općenito se odnosi na sve aspekte života. To potiče ljubav prema onome što je ispravno i istinito te rađa unutarnji otpor prema svemu što je iskrivljeno. Ovo se načelo posebno odnosi na našu duhovnu hranu—odnosno na ono u

što vjerujemo. S tim u vezi, prvo bismo se trebali zapitati: počiva li to vjerovanje na Božjoj riječi ili je u bilo kojoj mjeri onečišćeno ljudskim „predajama" čiji je cilj „dokidati Božju riječ"?—Marko 7:13

Govoreći o Bogu, psalmist je napisao: „Ti ljubiš srce iskreno u dubini duše"—to jest iskrenost srca. (Psalmi 51:6). Njegujmo ljubav prema istini, i to pod svaku cijenu. Odvojimo vrijeme da pomoću Biblije provjerimo sve što prihvaćamo kao činjenicu. Psalmist nam također kaže da će Božja „istina biti štit i obrana."—Psalmi 91:4.

Je li časno?

U našem tematskom tekstu Pavao spominje drugi test naših misli: „Što god je časno [grčki: vrijedno poštovanja ili dično]." Moramo pažljivo proučiti svoje misli kako se pojavljuju i odbiti razmišljati o onima koje su nečasne za utočište članovima Kristova tijela. Stvari koje nisu časne mogu biti istinite, a njihova istinitost im ne smije ostaviti mjesto odmora u našim umovima ako ne izdrže ovaj drugi test. Na primjer, u dnevnim vijestima izvješćuje se o mnogim zločinima koji su istiniti, često sa slikovitim detaljima. Međutim, ne bismo smjeli dopustiti da se naše misli zadrže na svim tim detaljima i prebiru po njima.

Umjesto toga, neka naši umovi budu vezani za obećanja da se u kraljevstvu, „Zlo više neće činiti, neće se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj," ili kraljevstvu, i da će „Bog otrt im svaku suzu s očiju te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti jer—prijašnje uminu." (Izaija 11:9; Otkrivenje 21:1-5) Koliko su samo časnije ove misli iz Božje Svete Riječi.

Je li pravedno?

Treća kategorija misli na koje nas Pavao potiče je: „Što god je pravedno” ili nepristrano. Neke misli mogu biti istinite i poštene što se tiče načela, a ipak ne biti pravedne ili ravnopravne prema drugima. Na primjer, netko bi nam mogao reći nešto o trećoj strani što je istinito i čak izraženo na častan način. Ipak, to bi se moglo nepravedno odraziti na treću stranu. Ako je tako, ne bismo se trebali zadržavati na ovoj misli, niti je ponavljati nekom drugom. Umjesto toga, trebali bismo je odmah odbiti primjenom zapovijedi: „Ljubav bližnjemu zla ne čini. Punina dakle Zakona jest ljubav.”—Rimljanima 13:10

Je li čisto?

Sljedeća kategorija misli koju nam Pavao savjetuje je: „Što god je čisto”—to jest čedno, čisto. Mnoge stvari mogu biti istinite ili pravedne, ali nisu čiste namjere. Takve su misli strogo zabranjene prema ovom nadahnutom pravilu.

Na primjer, misao treba smatrati nečistom ako sadrži imalo sebičnosti ili oholosti, ili ako se u njoj očituje zavist, ljubomora ili zlobnost, bez obzira na to što je istinita, iskrena i pravedna. Ako dopustimo sebi da se zadržavamo na takvim nečistim mislima, one će sve više ovladavati našim srcem i narušavati našu sposobnost prosuđivanja.

Kako bismo utvrdili je li neka misao čista ili nije, trebamo je usporediti s Božjom riječi i načelima koja su u njoj iznesena. U Svetom pismu opetovano se ističe da su Božja mudrost, riječi i zapovijedi čiste.—Psalmi 12:6; 19:8; 119:140; Mudre izreke 30:5; Jakov 3:17

Čiste, svete misli proizvest će u nama svete riječi i uvelike pomoći u razvijanju ispravnog ponašanja. S druge strane, ako dopustimo da naše misli budu nečiste ili nesvete, sposobnost ispravnog govora i djelovanja bit će oslabljena. Moramo nastojati pokoriti svoje misli i uvježbati ih u smjeru koji će nas sve više i više preobraziti u veličanstvenu karakternu sliku našeg Gospodina.—1. Korinćanima 9:27; Rimljanima 12:2

Je li ljubazno?

Paul nastavlja: „Što god je ljubazno." Promiče li ono o čemu razmišljamo božansku kvalitetu ljubavi? Naše misli trebale bi dati prednost ljubaznom i dragom, što će nas duhovno uzdići. Što se više naše misli bave plemenitim životima pojedinaca zapisanim u Bibliji i plemenitim naporima onih oko nas, to ćemo sličniji Bogu postati. Vrhunski primjer „ljubaznog" i plemenitog života je naš Gospodin Isus. On je naš „dragi, ... ističe se među tisućama. ... sav je od ljupkosti." (Pjesma nad pjesmama 5:10-16) Strogo i potpuno oslanjajući svoje misli na teme koje su „ljubazne", postat ćemo bliža kopija Isusa.

Je li hvalevrijedno?

Pavao nastavlja s provjerom naših misli riječima: „Što god je hvalevrijedno." Izraz „hvalevrijedno" znači da se o nečemu govori s pohvalom ili da to uživa dobar ugled. U jedanaestom poglavlju Poslanice Hebrejima životi vjernih muškaraca i žena iz vremena Staroga zavjeta opisani su tako da su stekli „dobar glas" (Hebrejima 11:2,39). Bili su pohvaljeni ne zato što su im djela bila savršena, već zbog svoje vjere u Boga i njegova obećanja, vjere koja se očitovala u njihovim djelima. Biblijski zapisi o

njihovim iskustvima i vjeri trebali bi biti trajan izvor o kojem ćemo razmišljati.

„Dobar glas" u skladu je s porukom evanđelja. Evanđelje je „dobra vijest", „blagovijest, velika radost." (Luka 2:10). Prorok Izaija, govoreći proročanski o Gospodinovim sljedbenicima u sadašnjem dobu evanđelja, napisao je: „Glasniče radosne vijesti, Sione! [hebrejski: naviještati radosnu vijest]" (Izaija 40:9). „Dobra vijest" o Kraljevstvu, koje će uskoro doći na blagoslov cijelom čovječanstvu, trebala bi zauzimati važno mjesto u našim mislima i u onome što dijelimo s drugima.—Matej 6:10; 24:14

Ima li kreposti ili pohvale?

Pavao zaključuje naš tematski tekst opominjući nas: „Je li što krepost, je li što pohvala—to nek vam je na srcu!" Riječ „krepost" ima misao moralne dobrote ili izvrsnosti. Trebali bismo pažljivo proučiti svoje misli i zadržati se samo na onima koje su kreposne i Bogu hvalevrijedne. To podrazumijeva mnogo više od pukog suzdržavanja od neistinitih, nepoštenih, nepravednih ili nečistih misli.

Psalmist opisuje osobu koja je usvojila to uzvišeno, kreposno mjerilo kao onog „tko živi čestito, koji čini pravicu, i istinu iz srca zbori, i ne kleveće jezikom; koji bližnjem zla ne nanosi i ne sramoti susjeda svoga... koji se zaklinje prijatelju, a ne krši prisege." (Psalmi 15:1–5). Apostol Petar nas podsjeća da smo pozvani na „slavu i krepost" te da, „svim marom prionemo i svojom vjerom osiguramo krepost."—2. Petrova 1:3,5

Naše mjerilo i cilj

Ne možemo se nadati da ćemo u ovom životu postići savršenu kontrolu nad svojim mislima, ali to možemo postaviti kao svoje mjerilo i trajni cilj. U onoj mjeri u kojoj imamo na umu to mjerilo i svakodnevno nastojimo živjeti u skladu s njim, u toj ćemo se mjeri duhovno jačati i napredovati u tome da „svaku misao zarobljavamo i činimo poslušnom Kristu."—1. Korinćanima 10:5.

Naša podložnost Bogu i Kristu je voljna podložnost, nadahnuta našom ljubavlju, zahvalnošću, smjelošću i povjerenjem u njihovu superiornu mudrost. Naš glavni užitak trebao bi biti u učenju i vršenju volje Božje. To je mnogo više od pukog slijeđenja utvrđenog skupa pravila, kao što su „smiješ" i „ne smiješ". To je težnja da se stvari vide s Božjeg stajališta, da se osobno primjenjuju Božja načela i da se Boga najviše voli. (Marko 12:30) Odanost srca Bogu zahtijeva napor. To bi trebala biti naša prva i stalna dužnost.

Čak će i najpredaniji pripadnici Gospodnjeg naroda, oni najizgrađenijeg karaktera, trebati zaslugu Kristove pravednosti koja im se uračunava sve dok ne postanu savršeni u prvom uskrsnuću. Tek je u našim umovima i našoj volji „staro" počelo nestajati i „sve je nastalo novo" (2. Korinćanima 5:17). Ta će se velika promjena u potpunosti ostvariti tek kada se „ovo smrtno obuče u besmrtnost", kada ovo raspadljivo uskrsne u neraspadljivosti—uskrsne u slavi i sili, kao božansko duhovno biće.—1. Korinćanima 15:53,54

U međuvremenu, kako bismo bili smatrani dostojnima "slave, časti i besmrtnosti," moramo pokazati svoju spremnost uma i našu iskrenu želju da budemo sve ono što Gospodin želi da budemo.

(Rimljanima 2:7) Ni na koji način se to ne može bolje pokazati Gospodinu i nama samima, ili dokazati da je od pomoći drugima, nego strogim nadzorom svih naših misli. Neka ovo bude naša svakodnevna meditacija.